

**JAMARSKA
ZVEZA
SLOVENIJE**

IZOBRAŽEVALNA SLUŽBA

Lepi pot 6, 1000 Ljubljana

 www.jamarska-zveza.si

 izobrazevalna@jamarska-zveza.si

IZPIT ZA NAZIV JAMAR PRIPRAVNIK

Izpit za naziv jamar pripravnik je preverjanje za pripravo na samostojno jamarsko delovanje in je namenjen kandidatom, ki so pravkar končali društveno usposabljanje za jamarja pripravnika. Izpit služi kot privajanje na veliko obsežnejši in zahtevnejši izpit za naziv jamar.

Pogoji za pristop k izpitu

K izpitu lahko pristopi vsakdo, ki je v tekočem letu dopolnil vsaj 14 let, se je udeležil društvenega jamarskega usposabljanja ter za katerega so poravnani stroški izpita.

Prijavni postopek

Posamezno društvo, ki prijavlja enega ali več kandidatov ali kandidatke (v nadaljevanju uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni in veljajo enakovredno za oba spola), jih mora vpisati na seznam kandidatov, ki ga v elektronski obliki posreduje na elektronski naslov izobrazevalna@jamarska-zveza.si najkasneje 15 dni pred razpisanim rokom za opravljanje izpita.

Vso potrebno dokumentacijo za vsakega posameznega kandidata je potrebno posredovati najkasneje 5 dni pred razpisanim rokom za opravljanje izpita. Dokumentacija se lahko posreduje v elektronski obliki (poskenirano) na elektronski naslov izobrazevalna@jamarska-zveza.si, ali z navadno pošto na naslov Jamarska zveza Slovenije, Lepi pot 6, 1000 Ljubljana.

Prijava mora vsebovati naslednje obrazce:

- prijava na izpit za naziv jamar pripravnik,
- izjava o primernem zdravstvenem stanju,
- soglasje k obdelavi osebnih podatkov.

Plačilo stroškov izpita

Prijavnina na izpit za naziv jamar pripravnik znaša 20€ in se poravna z nakazilom na transakcijski račun JZS najkasneje 5 dni pred razpisanim rokom za opravljanje izpita. Podatki za nakazilo:

TR: SI56 0204 5002 0180 168

Sklic: 00 150

Namen plačila: prijavnina izpit jamar XY (XY pomeni ime in priimek kandidata)

Plačilo lahko prek spletne banke enostavno izvedete tudi s pomočjo QR kode, ki jo lahko za potrebe plačila generirate tukaj: [QR koda](#).

Potrdila

Kandidati, ki uspešno opravijo izpit za naziv jamar pripravnik, pridobijo tudi potrdilo o pridobitvi naziva jamar pripravnik.

POTEK IZPITA

Izpit je sestavljen iz pisnega teoretičnega ter praktičnega preverjanja. Na začetku kandidat najprej opravlja pisno teoretično preverjanje. V primeru uspešne ocene lahko kandidat pristopi k preverjanju na delovni točki pregled opreme. Če to točko uspešno opravi, lahko nadaljuje na prvi del praktičnega preverjanja, ki je sestavljen iz delovnih točk vozli in prva pomoč. Če kandidat uspešno opravi obe delovni točki prvega dela praktičnega preverjanja, lahko pristopi še k drugemu delu praktičnega preverjanja, ki je sestavljen iz delovnih točk vrvni poligon in plezanje po lestvicah.

Pisni del teoretičnega preverjanja se preverja z vprašanji, na katere morajo kandidati odgovarjati v opisnem slogu, z obkroževanjem pravilnega odgovora (tip a, b, c, d), ter povezovanjem pravilnega zaporedja postopkov. Vsa vprašanja na pisnem preverjanju so vzeta iz jamarske baze znanja. Vprašanja, ki so v bazi znanja označene kot »zelo pomembna«, so točkovana z večjim deležem točk.

Pisni del teoretičnega preverjanja obsega naslednje teme:

- topografija,
- dokumentiranje jam,
- jamska favna,
- Jamarska zveza Slovenije,
- nastanek jam,
- oprema,
- tehnika,
- varstvo jam,
- prva pomoč.

Praktično preverjanje znanja poteka na petih delovnih točkah. Natančen opis preverjanja po posameznih delovnih točkah je opisan v Bazi jamarskih veščin.

- Pregled opreme: preverja se popolnost in brezhibnost kandidatove jamarske opreme ter njegovo poznavanje varnostnih standardov jamarske opreme. Zahtevana oprema je opisana v dodatku.
- Vozli: kandidat mora poznati izvedbo in uporabnost vsaj šestih vozlov.
- Prva pomoč: kandidat mora praktično demonstrirati oskrbo poškodovanca ter odgovarjati na ustna vprašanja o postopkih ob nesreči v jami ter nevarnostih v jamah.
- Vrvni poligon: preverja se kandidatovo znanje uporabe jamarske plezalne opreme in upoštevanje varnostnih pravil pri gibanju po lažjem vrvnem poligonu. Kandidat dokaže svoje znanje po vnaprej opremljeni smeri.
- Plezanje po lestvicah: preverja se pravilno plezanje, samovarovanje in komunikacija s tistim, ki varuje.

OCENJEVANJE IN PRIOTŽBE

Kandidat mora imeti za oceno »uspešno« na teoretičnem delu preverjanja pri pisnem testu 75 % pravih odgovorov. K praktičnemu delu izpita lahko pristopi kandidat, ki je uspešno opravil pisni del teoretičnega preverjanja.

Pred začetkom opravljanja praktičnega dela preverjanja mora priti kandidat na pregled opreme v popolni jamarski opremi. Pomanjkljivo opremljen jamar je zavržen. Za kandidata, ki je na istem izpitu zavržen dvakrat, se smatra, da ni seznanjen z jamarsko opremo, za kar se ga pri praktičnem delu oceni z oceno »neuspešno«.

Ocenjevalci na posameznih delovnih točkah praktično znanje ocenjujejo z oceno »uspešno« ali »neuspešno«. Kriteriji ocenjevanja so določeni v Bazi jamarskih veščin. Če kandidat prejme na eni delovni točki praktičnega dela izpita oceno »neuspešno«, na vseh ostalih točkah pa prejme oceno »uspešno«, lahko to delovno točko ponovno opravlja. Za ta namen se v času od sedem (7) dni do trideset (30) dni po izpitu formira izpitna komisija za ponovno opravljanje, pred katero kandidat ponovno opravlja posamezno delovno točko. Mesto ponovnega opravljanja določi vodja IS JZS. Če kandidat prejme na dveh ali več delovnih točkah praktičnega dela izpita oceno »neuspešno«, se ga na praktičnemu delu izpita oceni s skupno oceno »neuspešno«.

Izpit opravi kandidat, ki pri preverjanju znanja iz teoretičnega in praktičnega dela izpita prejme oceno »uspešno«. Kandidat, ki ni opravil izpita, se lahko ponovno prijavi na naslednji izpitni rok, kjer opravi ves izpit ali le praktični del izpita, če je uspešno opravil teoretični del izpita.

Pritožbe

Vsak kandidat ima pravico, da ga na vseh delovnih točkah spremlja oseba, ki je posameznega kandidata usposabljala, oziroma predstavnik organizacije, ki je posameznega kandidata usposabljala. Pri tem mora upoštevati vsa varnostna pravila, ki veljajo na območju poligona za preverjanje znanja (uporaba osebne varnostne opreme). V primeru nestrinjanja z oceno, lahko kandidat ustno vloži pritožbo vodji izpitne komisije v roku 1 ure po zaključku izpita.

DODATNA POJASNILA

Vsa dodatna pojasnila so na voljo prek elektronske pošte izobrazevalna@jamarska-zveza.si.

OSEBNA JAMARSKA OPREMA, POTREBNA ZA PRISTOP K IZPITU ZA NAZIV JAMAR PRIPRAVNIK

Oblačila in obutev:

- Primerna zaščitna obleka z dolgimi hlačami in rokavi.
- Primerne zaščitne rokavice.
- Planinski čevlji ali škornji, ki varujejo gležnje.

Osebna varovalna oprema:

- Čelada, ki ustreza standardu CE EN 12492, s pritrjenim virom svetlobe.
- Sedežni pas, namenjen jamarstvu, s standardom CE EN 12277 tip C in primeren prsni pas ali trak za pridrzanje prsne prižeme.
- Centralna vponka z varovalom proti odpiranju, ki ustreza standardu CE EN 362 in dovoljuje obremenitev v treh oseh.
- Vsaj dve popkovini, narejeni iz dinamične vrvi, ki ustreza standardu CE EN 892, premera med 9 in 10,5 mm, z vponko na koncu vsake popkovine:
  - dolžina kratke popkovine je 40 cm +/- 5 cm od vozla na centralni vponki do konca vponke,
  - dolžina dolge popkovine, ki je odvisna od višine posameznika, je takšna, da lahko jamar še doseže čeljust ročne prižeme, če obvisi na dolgi popkovini,
  - vponka na koncu kratke popkovine, ki ustreza standardu CE EN 12275, mora imeti ravna vratca, priporoča se, da nima zoba,
  - vponka na koncu dolge popkovine, ki ustreza standardu CE EN 12275, mora imeti ravna vratca in varovalo proti odpiranju, priporoča se da, nima zoba,
  - primerna vozla za spajanje popkovin na centralno vponko sta osmica ali šestica,
  - primerni vozli za spajanje vponke na popkovino so šestica, osmica ali barrelov vozol,
  - vsi vozli morajo biti pred začetkom uporabe zategnjeni,
  - prosti konec vrvi v končnem vozlu mora biti dolg najmanj 5 cm in zataljen, vendar ne sme biti le delno polepljen z lepilnim trakom,
  - sešiti trakovi ali vrvi (tudi tovarniško) niso dovoljeni,
  - vsi ostali načini spajanja vponk na popkovine niso dovoljeni.
- Vrvna zavora tipa »stop«, ki ustreza standardu CE EN 15151-1 ali CE EN 341 ali ostali tipi vrvnih zavor, ki se uporabljajo v skladu z uveljavljeno jamarsko prakso, ki je dokumentirana v jamarski literaturi:
  - vrvna zavora mora biti v plezalni sedež vpeta z ovalno ali D vponko, ki ustreza standardu CE EN 12275, z varovalom proti odpiranju,
  - v kombinaciji z vrvno zavoro se uporablja preusmeritvena vponka, za katero se priporoča, da je jeklena ali iz nerjavnega jekla, brez varovala proti odpiranju in zoba.
- Prsna prižema, ki ustreza standardu CE EN 567 in je vpeta v centralno vponko ter jo v pokončni položaj drži prsni pas ali trak za pridrzanje prsne prižeme.
- Ročna prižema, ki ustreza standardu CE EN 567 in mora biti spojena z dolgo popkovino z eno ali dvema vponkama, ki morata imeti varovalo proti odpiranju.
- Nožna zanka primerne dolžine (nožna zanka iz traku ni dovoljena).

Obvezna dodatna oprema:

- 5 m najlonske pomožne vrvice debeline 8 mm (CE EN 564, UIAA) ali Dyneeme 5 mm.
- 1 dodatna vponka z varovalom proti odpiranju, ki ustreza standardu CE EN 12275.
- Majhen komplet prve pomoči za v jamo (najmanj povoj, gaza in izotermična folija).
- Rezervni vir svetlobe.

Priporočena dodatna oprema:

- Majhna transportna vreča.
- Trak za nošenje transportnih vreč.
- Rezervne baterije za svetilko.
- Zaščitna očala.

Vsak posameznik je sam odgovoren, da opravlja redne preventivne preglede osebne varovalne opreme ter po potrebi zamenja posamezne kose opreme, kadar pride do obrabe ali preteka roka uporabnosti. Pred uporabo osebne varovalne opreme za varovanje pred padcem z višine mora posameznik:

- v celoti prebrati, razumeti in upoštevati navodila za uporabo,
- se ustrezno usposobiti za njeno uporabo,
- se spoznati z možnostmi in omejitvami opreme,
- razumeti in sprejeti z uporabo opreme povezano tveganje.

Vso ostalo opremo, ki ni navedena v tem seznamu, je prepovedano uporabljati med izvajanjem tečajev in izpitov v organizaciji Jamarske zveze Slovenije.